

[Socialministeren.]

have til opgave at anvise veje, hvorved kommunernes interesse i oprettelse af plejehjem kunne stimuleres. Udvalget, der afgav betænkning i 1954, foreslog til opnåelse af dette formål først og fremmest en ændring af refusionsreglerne til gunst for kommunerne. En sådan ændring blev derefter gennemført, og den har også vist sig i et vist omfang at have haft den tilsigtede virkning. Jeg kan således nævne, at der i de sidste 3-4 år er bygget så mange hjem eller foretaget udvidelser af bestående hjem, at antallet af pladser på plejehjem er forøget med ca. 50 pct. Endvidere er der i øjeblikket godt en halv snes hjem under opførelse eller projektering, herunder medregnet udvidelse af bestående hjem. Samtidig hermed er der opført en række alderdomshjem med dertil knyttede sygeafdelinger, ligesom der i adskillige tilfælde på allerede eksisterende alderdomshjem er sket udvidelser af disse hjemms sygeafdelinger.

Det er altså ikke korrekt, når det i fremsættelsestalen siges, at der i provinsen kun findes et enkelt kommunalt plejehjem for kronisk syge. Jeg vil skønne, at der i alt i hele landet findes ca. 25 kommunale plejehjem eller selvejende plejehjem, med hvilke kommunerne har indgået en godkendt overenskomst, hvilket i praksis udgør det samme som et kommunalt plejehjem.

At opførelsen af planlagte plejehjem ikke kan ske i hurtigere tempo, end tilfældet er, skyldes bl. a. overvejelserne om, hvornår der kan gives en byggetilladelse, og derved må man også tage hensyn til andet nødvendigt byggeri inden for de øvrige sociale forsorgsgrupper, undervisning o. s. v.

Imidlertid er jeg klar over, at behovet for tidssvarende plejemuligheder for gamle, kronisk syge og svært handicappede ingenlunde er dækket for tiden uanset den ret betydelige udvidelse af anbringelsesmulighederne, som har fundet sted i de seneste år. Jeg ved også, at dette behov for tidssvarende plejemuligheder i de kommende år vil antage endnu større dimensioner. Det beror naturligvis først og fremmest på den kendsgerning, at antallet af ældre mennesker både absolut og relativt er stigende, men dernæst også på det forhold, at det offentlige i højere grad end hidtil må regne med først at skulle overtage den direkte

forsorg for de ældre, når de er blevet så vanskeligt stillet, at de kun egner sig til ophold på et plejehjem.

Denne sidste udvikling hænger naturligt sammen med de forskellige bestemmelser om huslejetilskud og om hjemmehjælp, der er gennemført i de senere år, og som vil medføre, at pensionister i højere grad end tidligere bliver i deres eget hjem, så længe det overhovedet er muligt. I fremtiden vil man derfor nok se en forskydning i behovet for de traditionelle alderdomshjem over imod egentlige plejehjem. Disse hjem vil ifølge sagens natur fortrinsvis blive belagt med ældre mennesker.

Imidlertid er der et andet problem, som trænger sig stærkt på. Det er spørgsmålet om specielle anbringelsesmuligheder for de yngre kronisk syge og for stærkt handicappede, et spørgsmål, som det ærede medlem fru Grethe Philip nævnedes ved behandlingen af folkepensionslovforslaget i folketinget forleden. For disse grupper synes det at være et rimeligt krav, at de kan få ophold på hjem, hvor de er sammen med jævnaldrende, og hvor det i højere grad vil være muligt at kombinere opholdet med tilrettelæggelse af en beskæftigelse for dem, eventuelt i forbindelse med det, vi kalder „beskyttede værksteder“. Det drejer sig imidlertid om en talmæssigt mindre gruppe, og derfor vil problemet nok ikke kunne løses på lokalt initiativ, men må sikkert løses som en mere statsbetonet opgave i forbindelse med de tilsvarende problemer for de yngre under den egentlige særforbrug.

Socialministeriet er altså helt klar over, at plejehjemsproblemet bør løses, og er også gået i gang med at finde en vej frem. Derfor nedsatte min forgænger i embedet, daværende socialminister Bomholt, i sommer et udvalg under socialministeriet med den opgave at skaffe et overblik over de problemer, som plejehjemsbehovet rejser, og søge vejen frem til løsning af disse problemer. Dette udvalg, der ud over spørgsmålet om behovets omfang — herunder også behovet for plejehjemspladser til yngre — skal behandle en række andre spørgsmål, der vedrører plejehjemmene, har nu nylig udsendt spørgeskemaer om behovet. Udvalget har allerede holdt en række møder, og jeg må skønne, at det vil kunne afgive betænkning i det, jeg vil kalde for